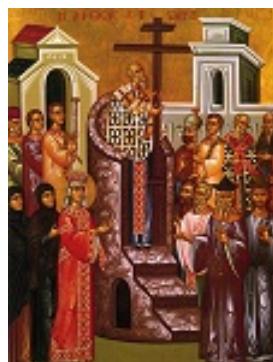

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Ὕψωση του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/2391/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 30/07/2025 23:59:20

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 14 Σεπτεμβρίου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: N/A

Βιογραφία

Τὰς ἐν λάρυγγι Σῶτερ ὑψώσεις φέρει,
‘Υψούμενον βλέπουσα τὸν Σταυρὸν κτίσις.
‘Υψώθη δεκάτη, Σταυροῦ ξύλον, ἡδὲ τετάρτη.

Το 326 μ.Χ. η Αγία Ελένη πήγε στην Ιερουσαλήμ για να προσκυνήσει τους Αγίους Τόπους και να ευχαριστήσει το Θεό για τους θριάμβους του γιου της Μεγάλου Κωνσταντίνου. Ο Θείος ζήλος όμως, έκανε την Άγια Ελένη να αρχίσει έρευνες για την ανεύρεση του Τιμίου Σταυρού.

Επάνω στο Γολγοθά υπήρχε ειδωλολατρικός ναός της θεάς Αφροδίτης, τον οποίο γκρέμισε και άρχισε τις ανασκαφές. Σε κάποιο σημείο, βρέθηκαν τρεις σταυροί. Η συγκίνηση υπήρξε μεγάλη, αλλά ποιος από τους τρεις ήταν του Κυρίου; Τότε ο επίσκοπος Ιεροσολύμων Μακάριος με αρκετούς Ιερείς, αφού έκανε δέηση, άγγιξε στους σταυρούς το σώμα μιας ευσεβέστατης κυρίας που είχε πεθάνει. Όταν ήλθε η σειρά και άγγιξε τον τρίτο σταυρό, που ήταν πραγματικά του Κυρίου, η γυναίκα αμέσως αναστήθηκε.

Η είδηση διαδόθηκε σαν αστραπή σε όλα τα μέρη της Ιερουσαλήμ. Πλήθη πιστών άρχισαν να συρρέουν για να αγγίξουν το τίμιο ξύλο. Επειδή, όμως, συνέβησαν πολλά δυστυχήματα από το συνωστισμό, ύψωσαν τον Τίμιο Σταυρό μέσα στο ναό σε μέρος υψηλό, για να μπορέσουν να τον δουν και να τον προσκυνήσουν όλοι.

Αυτή, λοιπόν, την ύψωση καθιέρωσαν οι άγιοι Πατέρες, να γιορτάζουμε στις 14 Σεπτεμβρίου, για να μπορέσουμε κι εμείς να υψώσουμε μέσα στις ψυχές μας το Σταυρό του Κυρίου μας, που αποτελείτο κατ' εξοχήν "όπλον κατά του διαβόλου".

Ορισμένοι Συναξαριστές, αυτή την ημέρα, αναφέρουν και την ύψωση του Τιμίου Σταυρού στην Κωνσταντινούπολη το 628 μ.Χ. από τον βασιλιά Ηράκλειο, πού είχε νικήσει και ξαναπήρε τον Τίμιο Σταυρό από τους Αβάρους, οι οποίοι τον είχαν αρπάξει από τους Αγίους Τόπους.

Λειτουργικά κείμενα

Άπολυτίκιον

‘Ηχος α’.

Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, νίκας τοῖς Βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος καὶ τὸ σὸν φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ σου πολίτευμα.

Κοντάκιον

‘Ηχος δ’. Αύτόμελον.

Ο ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ ἔκουσίως, τῇ ἐπωνύμῳ σου καινὴ πολιτείᾳ, τοὺς οἰκτιρμούς σου δώρησαι, Χριστὲ ὁ Θεός, Εὕφρανον ἐν τῇ δυνάμει σου, τοὺς πιστοὺς Βασιλεῖς ἡμῶν, νίκας χορηγῶν αὐτοῖς, κατὰ τῶν πολεμίων, τὴν συμμαχίαν ἔχοιεν τὴν σήν, ὅπλον εἰρήνης, ἀήττητον τρόπαιον.

Ο Οἶκος

Ο μετὰ τρίτον ούρανὸν ἀρθεὶς ἐν Παραδείσῳ, καὶ ρήματα τὰ ἄρρητα καὶ θεῖα, ἢ οὐκ ἔξὸν γλώσσαις λαλεῖν, τὶ τοῖς Γαλάταις γράφει, ὡς ἐρασταὶ τῶν Γραφῶν, ἀνέγνωτε καὶ ἔγνωτε. Ἐμοί, φησί, καυχᾶσθαι μὴ γένοιτο, πλὴν εἰ μὴ ἐν μόνῳ τῷ Σταυρῷ τῷ τοῦ Κυρίου, ἐν ᾧ παθῶν, ἔκτεινε τὰ πάθη. Αύτὸν οὖν καὶ ἡμεῖς βεβαίως κρατῶμεν τοῦ Κυρίου τὸν Σταυρὸν καύχημα πάντες· ἔστι γὰρ σωτήριον ἡμῖν τοῦτο τὸ ξύλον, ὅπλον εἰρήνης ἀήττητον τρόπαιον.

Κάθισμα

‘Ηχος α’. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Τοῦ Σταυροῦ σου τὸ ξύλον προσκυνοῦμεν Φιλάνθρωπε, ὅτι ἐν αὐτῷ προσηλώθης ἡ ζωὴ τῶν ἀπάντων· Παράδεισον ἡνέωξας Σωτήρ, τῷ πίστει προσελθόντι σοι Ληστῆ· καὶ τρυφῆς κατηξιώθη, ὄμολογῶν σοι, Μνήσθητί μου Κύριε. Δέξαι ὥσπερ ἐκεῖνον καὶ ἡμᾶς, κραυγάζοντας· Ἡμάρτομεν, πάντες τῇ εὔσπλαγχνίᾳ σου, μὴ ὑπερίδης ἡμᾶς. (Δίς)

Ἐτερον Κάθισμα

‘Ηχος πλ. β’.

Μόνον ἐπάγῃ τὸ ξύλον Χριστὲ τοῦ Σταυροῦ σου, τὰ θεμέλια ἐσαλεύθη τοῦ θανάτου Κύριε· ὃν γὰρ κατέπιε πόθῳ Ἀδης, ἀπήμεσε τρόμῳ· ἔδειξας ἡμῖν τὸ σωτήριόν σου Ἅγιε, καὶ δοξολογοῦμέν σε, Υἱὲ Θεοῦ, ἐλέησον ἡμᾶς. (Δίς)

Ἐτερον Κάθισμα

‘Ηχος πλ. δ’. Τὸ προσταχθὲν.

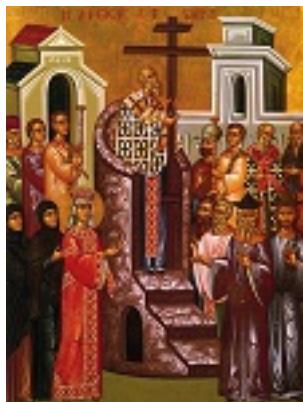
Προδιετύπου μυστικῶς πάλαι τῷ χρόνῳ, ὁ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, Σταυροῦ τὸν τύπον, ὡς τὰς χεῖρας ἐξέτεινε σταυροφανῶς Σωτήρ μου· καὶ ἔστη ὁ ἥλιος ἔως ἐχθρούς, ἀνεῖλεν, ἀνθισταμένους σοι τῷ Θεῷ· νῦν δὲ οὗτος ἐσκότισται, ἐπὶ Σταυροῦ σε ὄρῶν, θανάτου κράτος λύοντα, καὶ τὸν Ἀδην σκυλεύοντα.

Έτερον Κάθισμα

Ήχος πλ. δ'. Τὸ προσταχθὲν.

Ἐν Παραδείσῳ με τὸ πρίν, ξύλον ἐγύμνωσεν, οὕπερ τῇ γεύσει, ὁ ἔχθρὸς εἰσφέρει νέκρωσιν, τοῦ Σταυροῦ δὲ τὸ ξύλον, τῆς ζωῆς τὸ ἔνδυμα, ἀνθρώποις φέρον, ἐπάγη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ κόσμος ὅλος ἐπλήσθη πάσης χαρᾶς· ὃν ὀρῶντες ὑψούμενον, Θεῷ ἐν πίστει λαοί, συμφώνως ἀνακράξωμεν· Πλήρης δόξης ὁ οἶκός σου. (Δίς)

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού
Σταυρού

Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού
Σταυρού

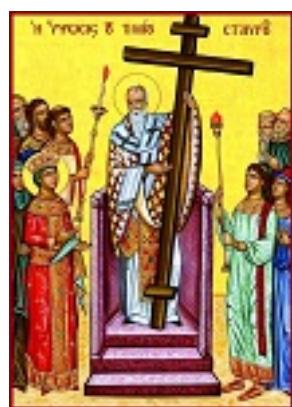
Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού
Σταυρού

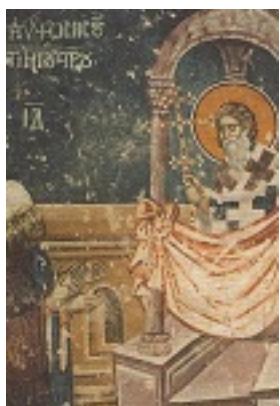
Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού
Σταυρού - Ησυχαστήριο «Παναγία
των Βρυούλων»

Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού
Σταυρού

Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού
Σταυρού

Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού
Σταυρού

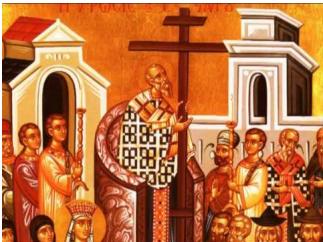

Σταυρός Τέμπλου (Ιερά Μονή
Γρηγορίου)

Σταυρός Τέμπλου (Ιερά Μονή
Γρηγορίου)

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Σχετικά κείμενα

---

1. [Χαιρετισμοί εἰς τὸν Τίμιον Σταυρόν](#)
2. [«Λόγος εἰς τὸν Τίμιον καὶ Ζωοποιὸν Σταυρόν» - Ἅγιου Γρηγορίου Παλαμᾶ \(νεοελληνικὴ ἀπόδοση\)](#)
3. [Τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ στὴν καθημερινή μας ζωή](#)
4. [ΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ](#)

Σχετικές συνδέσεις

---

1. [Μνήμη Ευρέσεως Τιμίου Σταυρού μετά των Τιμίων Ήλων υπό της Αγίας Ελένης](#)